

Hitzaldien bukaeran, Nafarroako Foru Diputazioneko buru den Amadeo Marko jaunak azken agurra, biltzartuak agurtuaz eta "Larreko", idazle ez-zezik, sendagile bezala eta Nafarroako Hospital nagusiko zuzendari bezala ere goraiatuaz.

Euskaltzainburua
LUIS VILLASANTE

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1972 - IX - 29

Donostian, Gipuzkoako Diputazioan, 1977ko irailaren 29an, arratsaldeko lauretan. Bildu dira: Villasante buru, Haritschelhar buruordeko, Irigaray, Irigoyen, Lafitte eta Satrustegi jaun euskaltzainak; Altuna, Baztarrika, Garmendia (Salbador), A. Goenaga, Goikoetxea-Maiza, Intxausti, Kintana, Lizundia, Loidi, Santamaria eta Zatarain jaun laguntzaileak, San Martin idazkari dala.

Arrue, Dassance, Diharce, Eppherre, Erkiaga eta Larzabal jaunak ezin etorria ediarazi dute.

Ohi den otoitzarekin hasi da batzarra.

Uztailaren 28an Arantzazun egin zen bilerako agiria onhartzen da. Toki berean uztailaren 29an egin zen bilerakoa, aditz batuari buruzkoa, birretea eguneko gaietan sartua dagoanez, gerorako uzten da; eta Auritzeko bilkura irekiaren agiriaz, idazkariak, aditzera ematen du, bertan egin zuen hutsa, Iruñeko Caja de Ahorros Municipal-eko literatura sari-keatarako izendatutako epai-mahaikoen artean M. Izetak behar zuela J. Basterretxearen orde; beraz, mahaikoak hauk dira: J. Haritschelhar, A. Irigaray, J. San Martin, P. Diez de Ulzurrun (sendagilea) eta M. Izeta jaunak.

a) *HAR-EMANAK*:

Auritzeko bilkura irekia antolatzen lagundu zigun Jose Angel Irigaray jaunari eskerrak ematea erabakitzen da.

E. Erkiaga euskaltzain eta diruzainaren ezin etorriagatik, idazkari-ordezkoak irakurri ditu 1972ko lehen sei-hilabeteetako diru kontuak. Diru-etxeetan egoana, 106.448,41 pezeta; gehitua, 458.842,33; urritua, 345.926,10; dagoena 219.364,4 pezeta. Zerrenda batean ematen dira sarren eta urrituen xehetasunak. Aipamenik bereziena, Bizkaiko Diputazioak bere urteko laguntza 100.000 pezetara jasotzea.

Aditzera ematen da, Lasarten, urriaren 8tik 15era bitartean Jon Garmendia (Zeleta) euskaltzain laguntzaileari gorasarre jaiak eskaintzen zaizkiola, eta zorionak ematea erabaki da.

Pedro Migel Urruzuno euskal idazle eta Euskaltzaindiaren urgazle zenari, bere heriotzaren 50 urte betetzean Elgoibarren antolatuko duten omenaldiaren berri ematen du idazkariak, 1973ko urtarrilaren 21ean izango dala, eta antolatzaileak nahi dute hil horretako Euskaltzaindiaren batzarra bertan egitea, eta, gainera, beste zenbait tokitan egin izan dugun bezala, herriari begira hitzalditxoak guk antolatzea, P. M. Urruzuneren garaiko giroa, idazlea, gizona, gaitzat harturik ahal dala. Ontzat hartu

utzi da hitzaldiak antolatzea, lehen Urruzunori buruz zerbait idatzi duten Arrue eta Zabala euskaltzain jaunekin mintzatuaz.

HARTU DIREN LIBURUAK: Klaudio Gallastegi apaizak bere *Galburutan*; "Jakín" sortak J. Arregi eta J. Azurmendiren Kolakowski; Fernando Mendizabalek bere *Gramatika txikia euskaraz*; G. Diaz-Plaja-k *Literatura Vasca*; Sanchez Carrión-ek bere *El estado actual del vascuence en la Provincia de Navarra*; beren lanen separatak: P. Lafittek *Gazti-beltza-ren karabinak*, "Gure Herria"; X. Kintanak *Gregorio Arruabarrenak argitara gabe utzi zuen eskuskribu batez zenbait ohar*, "Fontes Lingvae Vasconvm"; Pedro de Yrizarrek *Observaciones sobre la afijación en la Lengua Vasca*, "Boletín R.S.V.A.P." Guzieri eskerrak ematea erabakitzen da.

Era berean, ikastoletako irakasle eta texto idazleak Euskaltzaindiko bibliotekan konsultatu ahal dezaten, Xabier Gereñu laguntzaileak Portugal-ko eskoletan Historia eta Geografia irakasteko erabiltzen dituzten liburua erregalaten ditu: Pedro de Carvalho-ren *Ciências Geografico-Naturais*, 4.º classe eta 3.º classe; *Historia de Portugal*, 4.º classe; eta *Licoes de Historia patria*, 3.º classe; Antonio Branco-ren *O novo libro de Historia*, 4.º classe; José Amado-ren *Historia de Portugal*, 5.º classe eta 6.º classe; J. Pimenta, A. Pimenta-ren *Ciências Geografico Naturais*; eta Evaristo Vieira-ren *Ciências Geografico Naturais*; 6.º classe. Honi ere eskerrak ematea erabakitzen da.

J. M. Satrustegi jaunak joan beharra agertzen duelako, eguneko gaien ordena aldatzea erabakitzen da, bere txostenetik hasiaz.

b) GIZA-EMAKUMEEN IZENDEGIA:

J. M. Satrustegiren txostena, Euskaltzaindiaren eskarizko izen zerrenda hornitzeko zer bide eta zer aburu jarraitu duen adierazten du, agiri zaharretatik eta gaur hedatuak, izen bakoitzari bere jatorrizko agirien berri emanaz, eta gainerako zenbait xehetasunez adieraziaz. Laguntzailerik izan du aski. Orain arteko izendegiz eta batez ere Nafarroako agiri zaharrez baliatuz hornitu du bere lana.

Goizean, hontaz, batzordeak bilera berezia izan du eta biltzaileak beren eritziak agertu dituzte izendegi honen alde. Nafarroako diru-etxe batek hamar mila aleko argitalpena egin nahi du berekontu, duarik zabaltzeko, eta Euskaltzaindiak bere babes osoaz hartzea erabagi du. Eskerrak ematen zaizkio Satrustegi jaunari egin duen lan handi eta zehatzagatik.

d) ADITZ BATUARI (LEHEN ZATIA) BIRRETSIA EMATEA:

Villasante euskaltzain buruak sarrera gisako txosten bat irakurtzen du. Eman diren urratsak zelan jarraitu diren adieraziaz.

Idazkiz hartu diren oharren berri eman da. Dudan dauden aditzak hobeto aztertzeko alde batera uzten dira, eta gainerakoak onhartzen dira.

Euskaltzain buruordeak, aurrerantzean honelako erabagiak hartzea luzeegi joan ez dadin, euskaltzain numeroakoak batzarretara joateko ahalegina egitea eskatzen du.

Uztailaren 29ko erabakia aztertzen da. Dudagatik oraingoz alde batera uzten diren aditzen berri ematen da. Oharrak dituzten aditzok, batzordeak gogoan hartuko ditu, horiek soilik aztertzeko. Gainerakoa batzar-turik dauden euskaltzainak aho batez ontzat hartzen dute: Villasante, Haritschelhar, Irigaray, Irigoyen, Lafitte, Satrustegi eta San Martin jaun-ek. Hauez gainera, batzartuak erabagitzen dutenaren alde, idazkiz eta poderioa emanaz, jaun hauen berriak eman dira: Arrue, Dassance, Di-harce, Eppherre, Larzabal, Lekuona, Lojendio eta Mitxelena jaun euskal-tzainak. Esan bezala, oharrak jarritako aditzak gerorako utzia. Onhartua multikopiatuaz zabaltzen da, geroago EUSKERAn argitaratzeko.

e) 8 URTERA ARTEKO ESKOLA HIZTEGIAZ:

Euskaltzainburuak sarrera hitz batzuk egin ditu, lanak eraman di-tuen bideak adieraziaz. Ekaineko batzarrean hiztegi honen hiru zati aur-keztuak izan ziren, eta listak zabaldu ziren euskaltzainen artean. Uztai-leko bileran, hartu ziren oharrak batzordearen esku uztea erabaki zen. Ikusten denez, 339 hitzetatik 100 daude guziak ontzat harturik eta hauek EUSKERAn argitaratuko dira; eta besteen oharrak, berriz aztertu.

Ondorean Santamaria jaunak eman ditu lanaren xehetasunak, batzor-dekoen izenean. Jasotako oharrak kontuzkoak direla, eta horien araura aldaketa batzuk edo behar bada asko sartuko dituztela hiztegiaren parte honetan.

Jarraitu beharko diren aburuen gainean zenbait elkarriketa izan da. Batzordearen gain konfiantza osoa uzten da eta eskerrak ematen zaizkie egin duten lanagaitik.

f) DENDA IZENDEGIAZ:

X. Kintanak eman du lanaren aurrerapena, lehen zerrenda gertatzeko bilduak direla eta euskaltzainen artean inkesta gisa zabalduko dala, hila-beteko epe baten ondotik erantzuteko.

g) IRAKASLE AGIRIAZ KONTU EMATEA:

Lizundiak adierazten ditu lana nola eraman denaren gora beherak. Esaminak egingo dira urriaren 7an eta 14an, Bilbon Euskaltzaindia-ren etxean eta Donostian EUTG-en. Epai-mahaia osatu ahal duten jau-nak; P. Altuna, A. Irigoyen, X. Kintana, S. Garmendia, eta B. Basauri.

Ikastaroak nonnahi egin ditezke, baina karneta hartzeko epaia Eus-kaltzaindiak izango du.

Eguberrietan, behar bada, berriz ere esaminak egingo dira.

Baita ere, jakinerazten da, kultura esaminak datorren Aste Santu inguruan edo izango direla.

Haritschelhar jaunak Baionan ere egin beharra agertzen du, hasteko, epai-mahainerako mugazandiko biga hemendiko beste birekin osatu-rik edo.

Beste gabe, ohi den otoitzarekin bukatu da batzarra.

Euskaltzainburua
LUIS VILLASANTE

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN